

Meloni: canviar-ho tot per no canviar res?

Els darrers dies hem llegit tota mena de titulars sobre la victòria de la ultradreta a Itàlia. Passada la ressaca postelectoral, és possible fer-ne una anàlisi més lúcida. Anem a pams.

1. “L’any del centenari de la marxa sobre Roma, la ultradreta ha arrasat a Itàlia”. No exactament. El 2018, la coalició de dreta va arribar als 12,2 milions de vots. En aquestes eleccions ha guanyat només uns 130.000 vots més. L’obtenció d’una majoria sòlida d’escons malgrat un modest augment de vots es deu a la inexplicable llei electoral italiana, el *Rosatellum*, i el pes que atorga a les circumscripcions uninominals, on els diputats es trien amb el sistema majoritari. Si hi afegim l’absència rècord (36%, pitjor dada de la història republicana), l’extrema segmentació de l’esquerra i la pèssima campanya del PD, obtenim la recepta d’una victòria anunciada.

2. “L’any del centenari de la marxa sobre Roma, Giorgia Meloni ha guanyat les eleccions”. Això sí. Avui com mai els italians perceben una distància abismal entre política i ciutadania, i els partits pateixen una greu crisi de representativitat. En un context d’aquest tipus, l’avantatge competitiu del discurs populista i de les seves dicotomies hipersimplificadores apareix com a autoevident.

Després del fenomen Salvini del 2018, el 2022 toca el fenomen Meloni. De fet, el 30% (alguns analistes parlen de la meitat) dels que el 2018 van votar Lliga, el 2022 han votat Germans d’Itàlia, que ha substituït la Lliga als seus baluards, la Llombardia i el Vèneto. El mèrit és del Capitano, que a partir de la “crisi del Papeete” (quan va sortir del govern Conte I) ha mostrat totes les seves incoherències i ha aconseguit la titànica empresa de caure malament *ur-*

LAURA CERVI

POLITÒLOGA I PROFESSORA DE CIÈNCIES DE LA COMUNICACIÓ A LA UAB

bi et orbi i enfonsar el seu partit a les urnes. Per la seva banda, Meloni, que de Salvini n’ha copiat l’estil populista perfeccionant-lo amb un llenguatge –si és possible– més incendiari i amb un “Déu, pàtria i família” encara més rotund, s’ha mantingut ferma a l’oposició.

En altres paraules, Meloni no ha estat recompensada a les urnes perquè el feixisme no havia mort i/o perquè els italians són un poble fonamentalment feixista, sinó perquè, en un context de total pèrdua de credibilitat dels partits, els electors han premiat la seva (percebuda) coherència.

3. “La victòria de Meloni representa un dia trist per a la democràcia”. Per descomptat! El populisme ha guanyat una altra vegada, davant de la incapacitat dels partits tradicionals per donar respostes a les preocupacions dels ciutadans.

4. “Aquesta victòria tindrà repercussions internacionals”. Sí. La victòria de Meloni alimenta perillosament el núvol negre que amenaça Europa. Després de Polònia, Hongria i sobretot Suècia, el fet que a Itàlia hagi guanyat un partit d’ultradreta contribuirà a la normalització dels discursos de l’odi a l’arena institucional i a la legitimació d’aquest tipus de partits. No és casualitat que el líder de Vox fos uns dels primers a felicitar-la.

5. “Hi ha el risc real que a Itàlia hi hagi una deriva feixista i que això acabi destrossant/canviant els equilibris a Europa”. No. És més, els qui critiquen Meloni limitant-se a repetir obsessivament el mantra del partit postfeixista, si bé no estan equivocats (en el logo del seu partit –i no només això– continua cremant-hi la flama tricolor), corren el risc de fer-li un gran favor, ja que el victimisme és una de les eines més eficaces d’aquest tipus de populisme.

I aquí hi ha el quid de la qüestió: hi ha un perill, però no el perill que tornin els espectres del *ventennio* sinó una gestió (ja vista) que porti Itàlia al fracàs. Perquè aquestes eleccions les ha guanyat sens dubte Meloni persona (o personatge). I l’extrema personalització segurament ha ajudat en campanya i sobretot a les xarxes socials. No obstant això, per governar al món real es necessita un equip.

I només cal llegir els noms dels candidats del seu partit per veure com, més enllà d’alguns *irriducibili* (el seu cunyat, un personatge que va ser enxampat lloant Hitler públicament, etc.) que difícilment ocuparan ministeris de pes, la resta són coneguts noms del berlusconisme, relacionats amb els mateixos grups d’interès de sempre. I cal no oblidar que, encara que les relacions de força internes a la coalició l’afavoreixin, Meloni haurà de governar en coalició amb la Lliga i el partit de Berlusconi.

En altres paraules, tots aquells que han triat Meloni apostant per una cosa “diferent”, es trobaran davant d’una situació *gattopardiana*, una mena de berlusconisme 2.0 amb cara de dona. Avui més que mai, amb l’arribada dels fons europeus del Pla Nacional de Recuperació i Resiliència, Itàlia necessita polítics capaços i creïbles: un refregit d’inquietants fantasmes del passat no promet res de bo.